

e-ISSN: 2630-631X

Article Type
Research ArticleSubject Area
Graphic DesignVol: 8 Issue: 66
Year: 2022 November
Pp: 2378-2388Arrival
24 October 2022
Published
31 December 2022
Article ID 66571Doi Number
<http://dx.doi.org/10.29228/smryj.66571>How to Cite This
Article

Demirci Şenkal, A. & Karataş Karaçam, A. (2022). "Kamusal Alanda Morag Myerscough'ın Grafik Enstalasyonları", International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, (Issn:2630-631X) 8(66): 2378-2388

Social Mentality And Researcher Thinkers is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Kamusal Alanda Morag Myerscough'ın Grafik Enstalasyonları

In the Public Space Morag Myerscough's Graphic Installations

Aybige Demirci Şenkal¹ Ayşe Karataş Karaçam² ¹ Doç. Dr., Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi, Müzik ve Güzel Sanatlar Eğitim Fakültesi, Görsel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Ankara, Türkiye² Öğretmen., MEB, Ankara, Türkiye

ÖZET

Fikrin ön planda tutulduğu, kavramsal sürecin dikkat çekici olduğu, gündelik yaşamın etkilerinin görüldüğü kamusal alan tasarımları, çağdaş sanatın önemli bir unsuru olarak sanat tarihindeki konumunu devam ettirmektedir. Özellikle 1960 sonrası sanata bakışı değiştiren, sanatçı ve izleyici algısının farklılaştığı performanslar ve birçok tasarımlar gerçekleşmektedir. Sanatçılar, kamusal alan tasarımları kavramlarına yeni bir gerçeklik kazandırmakta ve bilindik tüm algılama biçimlerini değiştirmektedir. Kamusal alanlar; artık tek başına içinde bulunulan ya da yaşanan bir yer olma işlevi dışında yeni bir forma dönüşebilen, izleyici ile algılanması değişebilen alanlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Sanatçı/tasarımcı kamusal alanı yetenekleri doğrultusunda düzenlemekte, farklı algılanabilen bir alan oluşturmada ve izleyiciyi bazen tasarımın bir parçası olarak tasarımla bir bütün haline getirmektedir. Çağdaş sanatta mekanların, alanların artık birer sanat eseri olarak görüldüğü ve seyirciyle birlikte ortak bir performans gösterilen yer olduğu bilinen bir gerçektir. Özellikle seyircinin eser ile ilişkisi doğrultusunda mekânlar sürekli değişmekte ve yeni algılama biçimleri oluşmasına vesile olmaktadır. Sanatın algılamada değişim yaşaması, izleyiciyi çağdaş sanatın ona sunduğu yeni deneyimler sayesinde yapıtın bir parçası olma ve sanata bakışını olumlu yönde değiştirmektedir. Çağdaş sanatın mekâna ve alanlara karşı sınırları eridikçe, duyu ve düşüncelerin dahil edildiği aktif ve etkileşimli bir süreç işlemektedir. Bu anlamda çağdaş sanatta kamusal alan tasarımlarında/uygulamalarında mekâna ve alanlara dair söylemler izleyici ile bütünleştiğinde yeni ve farklı bir oluşum gözlemlenebilmektedir.

Sanat, yüzyıllardır hayatın her anında ve alanında yaşamaktadır. Sanatçı ise içinde yaşadığı toplumun tüm öğelerinden etkilenmekte ve bireysel yaşantısının etkileri ile tasarımlarını gerçekleştirmektedir. Sanatçılar yeni fikirleri, mekâna ve alana özgü ve farklı materyallerle, özgün bir şekilde gerçekleştirmektedirler. Bu çalışmada İngiliz sanatçı/tasarımcı Morag Myerscough'ın mekân/alan-izleyici arasındaki karşılıklı etkileşimi ile ortaya çıkardığı kamusal alan tasarımları ele alınmıştır. Bu kapsamda çalışmada; sanatçının çağdaş sanat pratikleri bakımından mekân ve alanların değişen algısını ortaya koymasına ve izleyicilerin kamusal alan tasarımlarına ilişkin bakışlarının farklılaşmasının önemine değinilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Kamusal Sanat, Enstalasyon, Morag Myerscough

ABSTRACT

Public space designs, in which the idea is prioritized, the conceptual process is remarkable, and the effects of daily life are seen, maintain their position in the history of art as an important element of contemporary art. Especially after 1960, there are performances and many designs that change the view of art and differentiate the perception of the artist and the audience. Artists bring a new reality to the concepts of public space design and change all known forms of perception. public spaces; now appear as areas that can transform into a new form apart from the function of being a place to be lived in or lived alone, and which can be perceived with the audience. The artist/designer organizes the public space in line with his abilities, creates a space that can be perceived differently, and unites the viewer with the design, sometimes as a part of the design. It is a well-known fact that in contemporary art, spaces are now seen as works of art and a joint performance is shown with the audience. Especially in line with the relationship of the audience with the work, the spaces are constantly changing and conducive to the formation of new perceptions. The change in perception of art positively changes the viewer's view of being a part of the work and art thanks to the new experiences that contemporary art offers to him. As the boundaries of contemporary art against space and spaces dissolve, an active and interactive process in which emotions and thoughts are included. In this sense, a new and different formation can be observed when the discourses about space and spaces in public space designs/applications in contemporary art are integrated with the audience.

Art has been living in every moment and area of life for centuries. The artist, on the other hand, is affected by all the elements of the society he lives in and realizes his designs with the effects of his individual life. Artists realize new ideas in a unique way with different materials specific to the place and the area. In this study, the public space designs created by British artist/designer Morag Myerscough with the interaction between space/space-audience are discussed. In this context, in the study; In this article, the importance of the artist's changing perception of spaces and spaces in terms of contemporary art practices and the differentiation of viewers' perspectives on public space designs is mentioned.

Keywords: Art, Public Art, Installation, Morag Myerscough

GİRİŞ

Çağdaş sanatın, 20. yüzyılın ilk yarısından sonra varlığını devam ettirdiğini söylemek mümkündür. Bu süreçte sanatçılar özgün tarzlarıyla var olmaya başlamış ve sanatın devam eden klasik ve yerleşik geleneklerine karşı bir duruş sergilemeye başlamışlardır. Gelişen ve değişen hayat şartlarının da etkisiyle, sanatta keskin değişimler yaşanmaya başlamıştır. Bu değişim ve dönüşümler ile birlikte sanatçı bakışı, sergileme, mekân-malzeme kullanımı ve daha birçok konuda disiplinler arası bir süreç başlamıştır. Bu süreç günümüz sanatçıları için de geçerli olmakta ve çoğunlukla bağımsız bir bakış açısı ile eserler üretmektedirler. Sanatçılar birden fazla akımı ve de farklı disiplinleri kapsayan sanatsal üretim süreçlerini de kapsayan çalışmalar ortaya koymaktadırlar.

Sanatın düşünce ve duyguları harekete geçirmede etkili bir alan olması durumu tarihsel süreçte birçok sanatçının düşüncelerini kendi tarzı ve potansiyeli ile ortaya koymasına sebep olmuştur. Bu durum sanatçıların yaratım süreçleri kapsamında çevreyi/toplumu algılamadaki farklı bakış açılarının gelişmesine ve izleyicinin de sanat eserine dahil olmasına olanak tanımıştır.

Kamusal alan tasarımları da değişen ve gelişen sanat pratiklerinin bir yansıması olarak bu gelişmeden nasibini almıştır. Modern çağ ile görünür hale gelen tüm gelişmelerin hızı, günümüzde kamusal sanat alanına da yansıması ile devam etmektedir. Bu gelişmeler sanatı, sanatçıyı ve izleyiciyi hem üretim hem de düşünsel bağlamda aktif bir dinamiğin içine çekmektedir. Bu bağlamda dünya genelinde çağdaş sanat kapsamında özgün birçok kamusal alan tasarımı izleyici ve mekân ile bir bütün haline gelmekte ve çağdaş sanata değer katmaktadır.

ÇAĞDAŞ SANAT VE KAMUSAL ALAN ÜZERİNE

İlerleyen teknolojiler insan yaşamında önemli değişiklikler meydana getirmiştir. Özellikle fotoğrafın kullanımı ile sanat dünyasında seri üretim mantığı başlamış ve sanatsal bakışlarda yenilikler doğurmuştur. Teknoloji ve bilimsel gelişmeler ışığında sanatsal yaklaşım biçimleri değişmiş ve güncel sanat dinamiklerinde özgün sunumlar dikkat çekmeye başlamıştır. Sanatçı ve tasarımcılar, sanata dahil ettikleri yeni malzemelerle kendilerine ait içerikleri farklı görsel biçimlere dönüştürmüşlerdir. Bu süreç, malzemelerin sanatçı/tasarımcıların elinde yeni anlamlara büründükleri dinamik bir dönemi ifade etmektedir. Bu sürecin yeni görünüşleri 1940'lı yıllardan itibaren net bir şekilde üretim biçimlerinde fark edilmektedir (Döl, Bingöl ve Çevik, 2021:1202).

1940 ile başlayıp özellikle 1960 yılından sonra hızla değişen sanat hareketlerinde sanatın kavramsal yönünün ağır bastığı görülmektedir. Ortaya çıkan sanat pratiklerinde biçimden ziyade içeriğin ön planda olduğu, biçimlerin arka yapısının değerlendirildiği, geleneksel sanatsal yaklaşımların yerini gündelik malzemelerin sanata dahil edildiği güncel sanat olaylarının aldığı bir süreç yaşanmaktadır. Bu anlamda düşünüldüğünde yaşanan sanat etkinlikleri kavramsal sanat başlığı altında değerlendirilip, incelenebilir. Bu yeni yaklaşımlarda güzele odaklanan biçimden ziyade anlamın irdelendiği bir dönem algılanmalıdır. Bu anlam sorgulamalarında sanatta alternatif yaklaşımlar dikkat çekmektedir (Uz ve Uz, 2018: 657).

Kavramsal sanatta, sanat kalıplara sığmamakta ve izleyiciyi şaşırtan, en önemlisi düşündüran biçimlerde karşımıza çıkmaktadır. Kavramsal sanat ile birlikte sanatın yeni bir tanımı ortaya çıkmış, bu doğrultuda düşünce temelli üretimler baş göstermiştir. Geleneksel sanat biçimlerinin değişip modernizme dönüştüğü zaman, modernizmin de farklılaşıp yeni bir gündem oluşturacağı bir zaman öngörülmekteydi. Çağdaş sanatla birlikte modernizm anlayışı değişmiş ve eserlerin bir müze ya da galeri gibi belirli mekanlarda sergilenme zorunluluğu ortadan kalkmıştır. Artık kaide üzerine yerleştirilmiş heykel ya da duvara asılan resim mantığı giderek yerini düşünülmemiş/farklı olana doğru yönelmeye bırakmıştır. Eserler hiç umulmayacak yerlerde/şekillerde izleyicinin karşısına çıkabilmekte ve tam da bu noktada düşündürücü etkisi ile boy göstermeye başlamaktadır (Artun ve Örgü, 2017: 27-28).

Çağdaş sanat eserleri ile bu anlamda müze ve galeri dışında kalan kamusal alanda sıkça karşılaşılmaktadır. Kamusal alanlarda sanatçılar üretimlerini bir sanat pratiği olarak sergileme imkanı bulabilirlerken aynı zamanda izleyicilerin doğrudan erişim sağlayabildikleri mekanlar olarak eserler buralarda daimi bir biçimde sergilenebilmektedir.

Kamusal kavramı, 17. yüzyıldan bugüne gelmiş, kamuya ait olan anlamında değerlendirilmektedir. Özellikle 1960'lı yıllar itibarıyla sosyo-politik tartışmalar eşliğinde kamusal alan değerlendirmeleri dikkat çekmektedir (Durukan, Taştan ve Kurt, 2017: 40). Kamusal alan güncel bir kavram değildir. Geçmişe eskiye dayanmakta olan bu kavram üzerine sosyo-politik, felsefi ve kültürel anlamda tartışmalar gelişmekte günümüzde bu tartışmalara sanat alanı da eklenmektedir. Bu tartışmalar beraberinde özel alana yönelik değerlendirmeleri de gündeme getirmiş ve kamusal ya da özel alanın işlev ve etkileri üzerinde yorumlar geliştirilmiştir. Kamusal alanı önemli ve güncel tutan en önemli dinamik her topluma göre değişiklik göstermesi ve bu yönüyle özel/özgün olmasıdır. Bu kendine özgü değişim gösteren kamusal alanların yapılarını belirleyen faktörler ise, yönetim biçimleri, eğitim, demokrasi, gelenek-görenekler ve bunun gibi birçok kritik sayılabilir. Kamusal alan, sadece mekan kavramı ile sınırlandırılmayacak ölçütte bir değerler bileşkesidir. Bu sebeple üzerine oldukça tartışılacak nokta ve değinecek önemli kavramlar bulunmaktadır (Alp, 2016:102).

Sanatsal iletişim sürecinde kamusal alanlar oldukça etkili mekanlardır. Kapalı ya da açık kamusal alanlarda gerçekleştirilen sanatsal organizasyonlarda izleyici-sanatçı arasında verimli ve etkileşimli süreçler yaşanabilmektedir. Kamusal alanlarda yer alan sanat eserleri, bireylerin üretkenliğini ve mutluluğunu arttırmakta ve bir aradaki paylaşımlarını çoğaltmaktadır. Herhangi bir kamusal alana dahil olan sanat yapısı o

alandaki iletişimi güçlendirmekte ve paylaşım olasılıklarını yoğunlaştırmaktadır. Bir sanat yapıtı üzerinde iletişim olanağı yakalayan insanlar için aynı zamanda eser, mekana yönelik estetik bir girişimdir. Ait olduğu yer, yeni bir kimlik kazanmakta ve ilettikleri görsel iletişim sayesinde psikolojik olarak insanları rahatlatmaktadır (Parlakkalay, 2020: 1158).

Kamusal alanlar, kişilerin özel alanlarının tersine mahremiyet içermeyen, herkese ait mekanlardır. Bireylerin kişisel görüşlerini iletebildikleri toplumsal iletişimin gerçekleştiği, etkileşimli, paylaşım alanlarıdır. Kamusal alanlar, aynı zamanda kültürel kimliklerdir. Kente dair izler taşıyan bu mekanlar, o kentte yaşayan insanların düşüncelerini, duygularını yansıtmakta, bu anlamda her kamusal mekanın farklı bir aurası bulunmaktadır. Kamusal alanlar, tüm bu farklı enerjiler altında kimliğini belirleyen önemli öge ve elemanlar barındırmaktadır. Bu öğelerden en dikkat çekici olanı ise sanat eserleridir. Bir kamusal alana yerleşmiş sanat yapıtı, hem turizm açısından ilgi çekmekte hem de kentin kimliğinin bir sembolü niteliği taşımaktadır. Kent meydanları önemli kamusal alanlardır. Bu alanlarda insanların temel ihtiyaçlarını gideren birçok aktivite bulunmaktadır. Yeme-içme-spor faaliyetlerini karşılayabildikleri bu mekanlarda yeni sosyal ve kültürel paylaşımlar gerçekleşmektedir (Çevik ve Bingöl, 2021:148).

Kamusal sanat, toplumsal dinamiklerin yaşandığı mekanlarda gerçekleştiği için katılımcı ve müdahalece bir yönde belirmektedir. Sanat ve toplumun birlikte algılandığı bir yapılanma içinde gerçekleşen kamusal sanat pratikleri, sanatçının çok yönlü davranmasını gerekli kılacak bir süreç gerektirmektedir. Sanatçı, sanat yapıtı ve izleyici birlikteliğinde büyüyen bir anlayış içeren kamusal sanatta izleyicinin mekan ve yapıya yönelik bakış açısı önem taşımaktadır. Kamuya ait olan bina cepheleri, sanat bağlamında ele alındığında yeni bir çehrede karşımıza çıkabilmektedir. Geleneksellikten uzaklaşan mimari yapılar, sanat ışığı ile yeni bir ifadeye bürünmektedir. Kamusal alanlarda gerçekleşen sanat pratikleri ile bir yaşam aktivitesi olarak insanların sanat yapıtına kolayca ulaşabileceği etkili bir süreç başlar. Galeri ya da müzelerde yer alacak sanat eserleri kamusal alana taşındığında ve burada performanslar gerçekleştiğinde toplumsal etkileşimin arttığı, sosyalleşmenin üst düzey geliştiği, kültürel paylaşımların çoğaldığı etkileşimli bir paylaşım alanı oluşmaktadır. Kimi zaman mekana yerleştirilen eser, izleyicilerin sadece görsel olarak algılayabildikleri bir unsur olmakta kimi zaman ise mekanla bütünleşik bir yapıda izleyicilerinde katılımı ile değişerek/dönüşerek farklı yapılanmaların gerçekleştiği bir oluşumda görülebilmektedir (Toy ve Görgülü, 2018: 1150-1152).

Kamusal alan, hem siyasi, hem sosyal hem de kültürel yapısı ile bireyleri buluşturan toplumsal bir alandır. Kamusal alanlar, açık ya da kapalı mekanlardır. Özel alanlar yerine kamuya ait, toplu bilgi aktarımlarının gerçekleştiği, insanların bir arada sosyal etkinliklerde bulunabildikleri ve iletişimin çok güçlü olduğu çevrelerdir (Çevik, Bingöl ve Demirci Şenkal, 2021:681).

YÖNTEM

Araştırma betimsel yöntem ile çalışılmıştır. Tarama modeli ile gerçekleştirilen çalışmada var olan durumlar olduğu gibi hiç değişiklik yapılmadan sunulmuştur. Bu doğrultuda ulusal ve uluslararası ilgili literatür taranarak kaynaklar elde edilmiş, elde edilen veriler ışığında değerlendirmeler yapılmıştır. Ayrıca kamusal alandaki enstalasyonlar Morag Myerscough'ın Love at First Sight, Swing It, Super Hot, A New Now eserleri bağlamında ele alınıp yorumlanmıştır.

ENSTALASYON TEMASI VE MORAG MYERSCOUGH'UN KENT MEKÂNINDAKİ ÜRETİMLERİ

Geçmişten günümüze sanatın değişimi/dönüşümü incelendiğinde karşımıza bireyin toplumsal değişimi/dönüşümü ile paralel bir süreç ortaya çıkmaktadır. Bu süreç; sosyal ve kültürel değişimlerin yanı sıra ekonomik ve bilimsel değişikliklerin yansımaları da içinde barındırmaktadır. Bu yansımalar ile sanatın aldığı anlamlar değişmekte ve etki alanı da genişlemektedir. Farklı malzemelerin kullanıma girmesi sanatın geleneksel, belirgin sınırlarının dışına çıkmasına olanak sağlarken muğlak sanat pratiklerinin de hayatımıza girmesine sebep olmuştur. 20. yüzyıl, sanat akımlarının/hareketlerinin ardı sıra geliştiği, geleneksel malzemelerin dışında sanata gündelik malzemelerin dahil olduğu yeni bir süreçtir. Sanatta karşılaşılan bu yenilenme/değişim hareketleri farklı sanat olaylarının gündeme gelmesini sağlamıştır. Bu anlamda sanatçılar, eserlerinde kullandıkları teknoloji ile farklı görseller elde edebilmişler, hazır nesneleri ya da organik/inorganik malzemeleri katarak yeni söylemler yaratmışlardır (Erim, 2019:264).

Kamusal alanlara dahil olan enstalasyonlar, mekan ile bütünleşip yeni bir görünüme dönüşmektedir. Mekandaki yeni ilişkileri ile enstalasyon, boş ya da dolu alanların yarattığı etkilerle farklılaşmakta ve yeni görsel biçimlerde izleyiciye yansımaktadır. Geleneksel anlamda mekanlar, sanat yapıtlarının sergilendiği ve alımlayıcıya sunulduğu alanlardır. Kamusal alanlardaki enstalasyonlarda ise mekan sanat eserine dahil olan, yapıtı değiştiren/dönüştüren bir öge olarak belirmektedir. Kısacası kamusal alanlardaki enstalasyonlar sanat

öznesi olarak değerlendirilebilir. Böylelikle kamusal mekanlar da birer sanat eserine dönüşmekte ve yeni bir algılama biçimi ile izleyici ile karşı karşıya gelmektedir (Şahin, 2010: 84).

Birer ortak yaşam alanı olan kent meydanları, insanların birlikte paylaşımlarda bulunabildikleri toplumsal alanlardır. Bu alanlarda gerçekleştirilen enstalasyonlar, kolektif bilinci devreye sokarak varlık göstermektedir. Kültürel kimliklerin kendini belli ettiği bu mekanlarda bir sembole dönüşebilen sanat yapıtları, kentin görsel bir ifadesidir. Sanat yapıtları, kentsel mekanlarda ulaştıkları izleyici kapasitesi doğrultusunda büyümekte, yenilenmekte, değişmekte ve farklı kimliklere bürünmektedir (Çevik ve Bingöl, 2021:147).

Kamusal alan denildiğinde belirli bir mekanda gerçekleşen insanların iletişim süreci akla gelmektedir. Bu doğrultuda iletişim ağının yeniden değerlendirilip kamusal alanın bu bakış açısıyla ele alınması gerekmektedir (Karaca, 2015: 64). Kamusal alanlarda birbirinden farklı birçok insan bir araya gelmekte ve yeni iletişim süreçleri belirlemektedir. Bu birlikteliklerde farklı etkileşimler gerçekleşmekte ve merkez bir alan olarak kent meydanları başat bir önem kazanmaktadır. Kent meydanları, kamusal alanların en göze çarpan noktaları olarak kentin görsel yapısını ortaya çıkaran önemli oluşumlardır (Kedik, 2012: 77). Kamusal alanlarda gerçekleşen/konumlanan sanat yapıtları, kamusal alanla birlikte yapılanmakta ve izleyicilerin fiziksel ya da düşünsel müdahaleleriyle farklı biçimlere evrilebilmektedir. Kamusal sanat pratikleri, ulaştıkları insanların hayatlarına yeni bir deneyim olarak dokunabilmektedir. Hoşgörü, paylaşım içeren ilişkiler örüntüsünde sanat yapıtı-sanatçı-izleyici birlikte bir enerji hattı oluşturmakta ve mekanın algılanmasını değiştirmektedirler. Bu anlamda olumlu anlamda toplumsal yapıda değişiklikler meydana gelmektedir (Parlakalay, 2020: 1161). Sanat eserinin izleyici ile bulunduğu noktada mekan da yapının bir parçası haline gelmekte ve dönüşüm sürecine dahil olmaktadır. Mekana dahil olan enstalasyonlar, mekanın tarihsel ve kültürel yapısı ile ilişkili olarak yeniden tasarlanıp ele alınabilmektedir (Çevik ve Kayahan, 2021: 1097).

Geleneksel sanat yaklaşımlarından farklı olarak yeni sanat biçimlerinde ve özellikle enstalasyonlarda sanatçılar farklı malzemelerle yeni görseller meydana getirmektedirler. Bu süreçte, malzemeyi edinen sanatçı, her birleştirmede kendine dair izleri de eserine yansıtmaktadır. Aynı malzeme farklı sanatçının elinde bambaşka bir eser olarak ortaya çıkabilmektedir. Yeni anlamlar iletir, gündelik anlamı dışında hazır nesneler yeni bir kimlik kazanarak sanata dahil olur (Pazarlıoğlu Bingöl ve Çevik, 2020: 608).

Kavramsal sanatta sanatçılar; nesnelerin, biçimlerin, renklerin, boşluğun, dokunun, boyutun, ağırlığın ve malzemenin kavramsal dilini kullanmayı seçerek kendi özgün ifadelerini güçlendirmeye çalışmaktadırlar. Ortaya çıkmasının ardından kısa bir sürede yaygınlaşan ve kabul gören bu sanat akımı, sınırsız sanat pratiğini ve anlatım biçimini de beraberinde getirmektedir. Böyle bir ortamda her sanatçı kendi tavrı ve tarzı doğrultusunda malzeme seçimi yapmaktadır. Bu malzemeler sanatçının bireysel/özgün anlatım dilini oluşturmasının yanı sıra sanatçının fikrini destekleyici bir tanık konumundadır (Kayahan ve Çevik, 2021:1238).

Çağdaş sanatçı ve tasarımcı olan Morag Myerscough, 1963 yılında Londra’da dünyaya gelmiş, babası müzisyen annesi ise tekstil sanatçısıdır. Tüm yaşamı şehir hayatında geçmiş ve sanatla iç içe büyüyen sanatçı, annesinden ilham alarak tekstil tasarımı ile ilgilense de kendine ait olan farklı bir şeyler yapmak isteği baskın çıkmıştır (https://www.behance.net/gallery/95488445/Morag-Myerscough-Magazine-Spread)Erişim 05.05.2022

Kumaşları sebze kabukları, böğürtlenler ile boyayan tekstil tasarımı işi yapan annesi sayesinde, sanatçı renklerle küçük yaşlarda tanışmış ve çok erken yaşlardan itibaren de renklerin güzelliğini ve renkler arasındaki ince ayrıntıları fark etmiştir (https://designmuseum.org/designers/morag-myerscough#) Erişim 05.05.2022

Central Saint Martins okulunu bitiren ardından, Royal College of Art okulunda eğitimini devam ettiren sanatçı, iş bulamama kaygısı ile daha geleneksel bir grafik tasarımı yolunu seçmesi konusunda baskı hissetmiş ve bu süreç bir süre devam etmiştir (https://www.iloveoffset.com/morag-myerscough/) Erişim 06.05.2022

Morag Myerscough, 1993’te multidisipliner bir tasarım uygulaması oluşumu olan Studio Myerscough’u kurmuştur ayrıca Londra merkezli bir tasarım kolektifi olan Supergroup’un da bir üyesi olarak çalışmalarına devam etmektedir (https://theaoi.com/wia/morag-myerscough-judge/) Erişim 06.05.2022

Görsel 1. Sanatçı Morag Myerscough atölyesinde

<https://hospitalitydesign.com/people/interviews/artist-morag-myerscough/> Erişim 01.06.2022

Renklerin etkisini, güzelliğini ve gücünü genç yaşlarda gözlemleyen Morag Myerscough, renk, desen ve kelimelerin insanların mekân algılarını ve kentsel ortamları nasıl değiştirebileceğini fark etmiş ve kamusal alanları kendi bakış açısıyla dizayn etme fikri oluşmuştur (<https://www.saatchiart.com/morag-myerscough>) Erişim 01.06.2022

Tasarım bir problemdir. Bu problemi çözebilmek için birincil amaç, araştırma ve bilgi toplamaktır. Herhangi bir tasarım projesinde öncelikle grafik tasarımcı tıpkı bir gazeteci gibi araştırıp, soru sormalı, elde ettiği karmaşık bilgileri analiz ederek görsel olarak sunabilmelidir (Nottingham ve Stout, 2021: 31).

Kamusal alanda ilgi çekici tasarımlar yapan sanatçının, geometrik desenleri cesur şekiller ve elle boyanmış yazı tipiyle birleştiren çalışmaları anında fark edilmekte ve onunla karşılaşan herkese neşe ve aidiyet getirmeyi amaçlamakta, izleyicide hem görsel hem de duygusal bir yankı uyandırmaktadır (<https://www.moragmyerscough.com/about>) Erişim 01.06.2022 Morag Myerscough, grafik tasarımlarıyla mekânların yeni bir kimlik kazanmasını sağlayan kamusal alan tasarımlarını inşa etmekte ve bunlar arasında açılır pencereler, yön bulma grafikleri ve büyük ölçekli enstalasyonlar yer almakta ve tüm bu tasarımlar parlak renkler sayesinde mekânlara canlı görünümler katmaktadır.

Ödüllü bir tasarımcı olan Morag Myerscough, genel olarak mimari bağlamında bütünleştiren grafik tasarımlarıyla, şehir merkezlerini, hastaneleri, okulları ve kültürel merkezleri içine alan kamusal alanları dönüştürmektedir. Bunun yanı sıra iç mekanları da renkli grafikler ve yerleştirmelerle dönüştürmekte ve bireysel kimliklerden, ortak kültürel miraslardan ve yerel alanlardan ilham alarak fikirler geliştirmekte ve genellikle de topluluk gruplarıyla birlikte çalışmaktadır.

(<https://www.creativereview.co.uk/creativeleaders50/leader/morag-myerscough/#>) Erişim 01.06.2022

Morag Myerscough, İngiltere'nin en üretken tasarımcılarından birisidir ve çalışmaları, güçlü görsel yaklaşımının öne çıktığı, ilgi çekici tasarımlarını görece ve deneyimleyecek her farklı izleyiciye özel, neşe ve aidiyet duygusu yaratmayı hedeflemektedir. Sanatçı tasarımlarını insanların içinde bulunmaktan hoşlandığı, ilgi çekici, mutluluk hissi uyandıran ve sıklıkla gülümseten mekanlara dönüştürmekte ve tasarımlarını yakındakilerini ve uzaktakilerini mutlu et mottosuyla tasarlamaktadır.

Birçok farklı türde çalışma yaratan ve küratörlüğünü yapan Morag Myerscough, bir trenin bir kafeye dönüştürülmesini, enstalasyonları, çok sayıda sergiyi ve binaları yorumlamayı kapsayan geniş bir kamusal alan tasarımcısıdır. Londra Tasarım Müzesi için çeşitli sergiler ve 2004 Venedik Bienali için İngiliz Pavilyonunun dışını tasarlamak, İngiltere'nin en önemli yeni kültürel projelerinden biri olan Tasarım Müzesi'nin kalıcı sergisini oluşturma, hastaneleri kafeleri ve tarihi mekânları kapsayan tasarım uygulamaları ile çok geniş bir alanda çalışmalar üreten bir kamusal alan grafik tasarımcısıdır (<https://designmcr.com/artists/morag-myerscough>) Erişim 02.06.2022

Love at First Sight

Morag Myerscough, *Love at First Sight* adlı çalışması, İskoçya'da insanların kentlerine olan bağlılıklarını yeniden tazelemek amacıyla yapılmış bir projedir. Kentin önemli tarihi yapılarından biri olan Mercat Cross'u çevreleyen bu tasarımla, içinden geçen izleyicilere tarihi yapıyı ilk defa görüyormuşçasına etkilenmeleri hedeflenmiştir. Tarihi bir meydan, bölge olan Castlegate'de, Mercat Cross'u çevreleyen ve çok renkli çalışmasıyla kısmen sahne gibi olan tasarım, sanatçının İskoçya'daki ilk projesidir. Geleneksel önemine vurgu yapılan Mercat Cross'un, bir buluşma noktası olmasına dikkat çekilen bu tasarımda, şehirlerin gelenekle

modern tasarımın birleşmesinin önemi anlatılmıştır. Her parçanın elle boyandığı tasarımda, otuz gönüllü sanatsever de tasarımın gerçekleşmesinde aktif rol almışlardır

(<https://www.moragmyerscough.com/commissions/love-at-first-sight>) Erişim 02.06.2022

Üç boyutlu yapılar, derinliği olan farklı cephe alanlarını barındıran hacimsel alanlardır. Farklı açılardan farklı görüntülerde izlenebilen yapının üç boyutlu kütlesi ve ağırlığı ile dikkat çekmektedir. Derinlik alanları içerden dışarıya doğru farklılık gösterebilir. Eklemeleriyle anıtsal özellik sergilemektedir (Barrett, 2022: 162-163). Çok renkli etkisi ile göz alıcı bir görünüme sahip olan üç boyutlu yapı olan *Love at First Sight*, içerden dışa yönelen boş ve dolu alanları ile derinliği etkili, tipografik düzenlemeleri ile farklı açılardan ve cephelerden izleyiciye yeni deneyimler sunmaktadır.

Görsel 2,3,4,5. Morag Myerscough, Love at First Sight adlı çalışması

<https://www.moragmyerscough.com/commissions/love-at-first-sight> Erişim 06.06.2022

Swing It

West Yorkshire'da bulunan tarihi Orangery Garden, 2014 yılında sanatçı tarafından bir dış mekân sanat enstalasyonu olan *Swing It* adıyla tasarlanmıştır. Oyun fikriyle oluşturulmuş tasarım, hayallerin gerçekleşebileceği bir yer olarak etkileşimli bir tasarım çalışması olarak ön plana çıkmıştır. Oyun oynama özgürlüğünün tadına varmaları için eğlenceli ve etkileşimli bir tasarım uygulaması olması bakımından, izleyicilerde deneyim ve anı biriktirme alanı olarak dikkat çekmektedir. On metre yüksekliğinde olan bu kinetik enstalasyon, el boyaması ile gerçekleştirilmiştir. Enstalasyonun salıncak oturaklarında yer alan desenler, Wakefield isimli şehrin tekstil tarihinden ve ikonik piknik halılarından ilham alınarak tasarlanmıştır. Salıncaklar, renkli elle boyanmış duvarlarla eşleştirilerek, fotoğraflar ve performanslar için bir zemin sağlamıştır. Tasarım ortağı Luke Morgan ile çalışan Morag Myerscough, enstalasyonlarında, uzun yaz günlerine özgürlük ve neşe getirmeyi amaçlamışlardır (<https://www.designboom.com/art/swing-it-by-morag-myerscough-luke-morgan-in-wakefield-uk-08-01-2014/>). Erişim 05.06.2022.

Etkili afiş tasarımları ile bilinen Allen Hori, entelektüel açıdan oldukça güçlü tipografik keşifler içeren afişleri ile dikkat çekmektedir. Bilgi içeren metinleri, afişin gövdesine yerleştirilerek yorumlarını eklemek üzere yazıyı bir araç olarak kullanmaktadır. Tipografik denemeler iki boyutlu yüzey üzerinde sınırlı kalmayan, binaların cephelerinde, kaldırımlarda, plazalarda ve bunun gibi kamusal alanlarda oldukça sık kullanılan üç boyutlu ifadeler olarak kullanılmaktadır (Twemlow, 2008: 86). Luke Morgan ile çalışan Morag Myerscough kamusal alanda yer alan bu kurgusunda yazıları mekana farklı uzaklıklarda yerleştirilerek geometrik düzenleme olarak toplumun dikkatini çekmiş ve eğlenceli bir etkinliğe dönüştürmeyi başarmıştır.

Görsel 6,7,8,9. Morag Myerscough, Swing It adlı çalışması

(<https://www.designboom.com/art/swing-it-by-morag-myerscough-luke-morgan-in-wakefield-uk-08-01-2014/>) Erişim 06.06.2022

Super Hot

Super Hot isimli tasarım, 2017/2018 yıllarını kapsayan Romanya, Bükreş'teki Summer Well Festivali için eğlence evi kurulumu olarak Morag Myerscough ve Luke Morgan tarafından dizayn edilmiştir. Orman içerisinde, dünyanın dört bir yanından müzisyenlerin canlı performanslarını dinlemek için gelen müzikseverlere büyümlü bir sahne olarak tasarlanmıştır. Yapı, elle boyanmış kontrplaktan ve ormanın bir ucuna çarpıcı, renkli enstalasyonu yerleştirerek ziyaretçileri şaşırtmayı uman iskeleden yapılmıştır. Ağaçların arasından yükselen devasa neon yerleştirme, gündüzden geceye enteresan bir performans mekanına dönüşmekte ve karmaşık ayrıntılarla ilgi çekici olmaktadır (<https://samanthabryan.art/2021/04/26/studio-file-influences-6/>). Erişim 05.06.2022.

Çizgi ve dairelerin görsel etkisinin oldukça vurgulu olduğu görülmektedir. Üç boyutlu tasarımdaki her tipografik simge, görsel olarak dinamik bir yapıya sahiptir. Harflerin üç boyutlu yapı ve kendi aralarında kurdukları ilişki anlam-biçim bağlamında simgeleyici bir işleve sahiptirler. Tipografik bağlantı ve ritim dikkat çekerken, simetrik ve asimetrik kurgular, boşluk-doluluk ilişkileri optik olarak kusursuz bir denge sağlamaktadır (Becer, 1997: 183). *Super Hot* çalışmasında sanatçı, diğer çalışmalarındaki gibi oldukça renkli bir tipografik ve geometrik düzenleme/yerleştirme gerçekleştirmiştir. Işığın oyunları olarak tanımlanabilecek renk, tasarıma bir kimlik ve kişilik kazandırmaktadır. Aynı zamanda tasarımın ön plana çıkması istenilen noktalarına vurgu yapabilen ya da geri planda bırakan ve izleyenin ruhsal durumlarında etkiler uyandıran önemli bir öğedir (Elden ve Özdem, 2015: 87).

Laurie Haycock Makela, kağıt üzerinde oldukça etkili tipografik düzenlemeler gerçekleştirirken üçüncü boyutun önemine her zaman dikkat çekmiştir. Üçüncü boyuta geçen tasarımcıların okuyucu, metin ve görüntü arasında gerçek bir iletişim için tipografiyi kullandıklarını ve bu özelliği ile gösteri odaklı bir yaklaşım sergiledikleri gerçeğini dile getirmektedir (Ergüven, 2021: 135). Morag Myerscough, üç boyuta dönüşen tipografik tasarımlarında izleyici ile etkili bir iletişim kurmakta ve bu etkinlik adeta bir gösteri alanına dönüşebilmektedir.

Görsel 10,11. Morag Myerscough, Super Hot adlı çalışması (<https://samanthabryan.art/2021/04/26/studio-file-influences-6/>) Erişim 06.06.2022

A New Now

Fransa Paris'in mimarisiyle meşhur olan modern sanat merkezi Centre Pompidou'nun çevresinde, 16. yüzyıldan kalma bir kilise olan Saint-Merry'nin yanında bulunan renkli enstalasyon, A New Now ismiyle dikkat çekicidir. Paris'in bazı bölgelerini canlandırmayı amaçlayan bir sanat oluşumunun parçası olan enstalasyondur (<https://www.studiomercado.com/post/yeni-normale-renkli-bir-bakis-acisi-a-new-now>).Erişim 10.06.2022.

Morag Myerscough, dünyayı etkileyen Covid 19 pandemisinden etkilenecek tasarım sürecini oluşturmuştur. Pandemi döneminde kalıplaşarak konuşmalara yerleşen "yeni normal" tanımını yerine kendi "yeni şimdi" (new now) tanımını yerleştiren tasarımcı, enstalasyonunu da bu tanım etrafında şekillendirmiştir. Koronavirüs pandemisinin etkilerine atıfta bulunarak tasarlanan kamusal sanat enstalasyonu, sekiz metreden uzun bir yüksekliğe sahiptir. Sanatçının birçok çalışmasının özelliklerini taşıyan güçlü renkler, geometrik şekiller ve kalın harfler gibi tüm ayırt edici özellikleri enstalasyonu oluşturmaktadır. Sanatçının Londra'daki stüdyosunda üç haftalık bir süre boyunca oluşturulan tasarım, geometrik şekillerin birleşiminden oluşan parlak renkli bir kamusal alan enstalasyonudur. Tasarımda tipografiyi de kullanan sanatçı, A New Now'da vermek istediği mesajı etkileyici bir biçimde ifade etmektedir.

Tasarımcıların sıklıkla kullandığı Tipografi, yazı karakterlerini ve ilişkili özelliklerini incelemekte ve tanımlamaktadır. Bu tanımlama sürecinde özel bir terminolojiye sahip olan Tipografi yazıya dair her şeyi içermektedir. Hemen hemen tüm kitap ve dergilerin tasarımlarında, sayfalarında, duvarlarda, yerlerde, sokaklarda yer almaktadır. Tipografi tasarımları izleyicilere farklı duygular aktarabilen, kimi zaman rahatlatıcı etkisi olan kimi zaman otorite duygusu hissettirebilen özgün iletilere sahiptir (Ambrose ve Harris, 2014: 11-12).

Myerscough, tipografik düzenlemelerinde asimetrik çözümler üretmiştir. Tschichold, "asimetri işlevsel tasarımın ritmik dışavurumudur" demektedir. Tasarımda asimetrik kompozisyon ve süslemecilikten uzak bir yaklaşım her zaman, az, ekonomik ve işlevsel bir bakış olarak modern estetikte dikkat çekmektedir (Heller ve Viennne, 2016). Tipografi, yazılı fikirleri görsele dönüştüren bir tasarım biçimidir. Görsel biçimi etkili olan tipografi tasarımları okuyucunun tepkisini çekebilecek ve fikrin ulaşılabilirliğini arttıracak duygu aktarımları sağlamaktadır (Ambrose ve Harris, 2017: 38). Morag Myerscough'un renkli tipografik düzenlemeleri asimetrik kompozisyonları ile izleyicinin yazılara yönelik dikkatini arttırmaktadır. Neon yazı biçimleri ile kamusal alanda görsel etkisi oldukça etkili üç boyutlu enstalasyonları alımlayıcıyı düşündürükten aynı zamanda görsel biçimleri ile fiziksel olarak ilgi odağı olmaktadır. (<https://www.dezeen.com/2020/10/27/morag-myerscough-a-new-now-installation-paris-coronavirus/>) Erişim 10.06.2022

Görsel 12,13,14,15. Morag Myerscough, A New Now adlı çalışması
<https://www.we-heart.com/2020/10/28/morag-myerscough-a-new-now-paris/> Erişim 10.06.2022

SONUÇ VE DEĞERLENDİRMELER

Kamusal alanlarda gerçekleştirilen çağdaş sanat uygulamaları, geçmişten günümüze kadar geçen tarihsel süreçte, farklı multidisipliner bir yaklaşımla birlikte, insanlık adına yeni bir değer katmaktadır. Kamusal alana yönelik çağdaş sanat uygulamaları, bulundukları kültürün ve toplumun normlarına göre bir yapı sergilemektedir. Bu çalışmalar, sanatçının kişisel bakışı ve mekânın/alanın yapısına göre şekil almaktadır. Kamusal tasarımlar, sanatçının özgün bakışını ortaya koymakla beraber, aynı zamanda bulunduğu toplumun da kültürel ve mimari yapısına değer katmaktadır. Kamusal alan tasarımları sayesinde, insanların sanata kolay ulaşmasına ve sanatsal sürecin aktif bir parçası olmasına olanak sağlamaktadır. Günümüz kamusal alan tasarımı projelerinde çok sayıda insanın sanatla bütünleşmesi yaygın bir şekilde gerçekleşmektedir. Bu bağlamda hem mekân/alan yeni bir boyut elde etmekte hem de izleyici farklı bir deneyim yaşamaktadır. Böylelikle izleyicinin sanat ile etkileşimi sebebiyle sanata ve kamusal alan tasarımlarına bakış algısı değişip gelişmektedir.

Kamusal sanatın çağdaş yönüne bakıldığında, sanatçının özgün bakış açısının ön planda tutulduğu görülmektedir. Sanatçı tasarımlarını uygularken, mekânı/alani özgün bakış açısı ile konu, malzeme, renk, bağlam, anlam gibi sınırlandırmalardan uzak bir şekilde üretmektedir. Bu durum da kamusal sanat alan uygulamalarının disiplinlerarası bir süreçte gelişmesine ve izleyici açısından da farklı ve yeni bir deneyimsel süreç yaşamasına sebep olmaktadır.

Özgün bakış açısı ve disiplinlerarası bir anlayışla kamusal alan uygulamaları gerçekleştiren Morag Myerscough da çağdaş sanatta kamusal alan tasarımcısı olarak yer edinmiştir. Sanatçının üretim mottosunda izleyiciye neşe veren yapıtlar var etme isteği yatmaktadır. Bu nedenle sanatçının üretimlerinin büyük çoğunluğu da çok renkli ve izleyicide olumlu etki bırakan türden tasarımlardır. Morag Myerscough'un kamusal alan tasarımlarına dahil olan izleyiciler de farklı ve eğlenceli deneyimler edinmektedirler.

KAYNAKÇA

1. Alp, Özlem K. (2016). İlişkisel Estetik ve Kamusal Alan Bağlamında Sanatta Yeni Arayışlar, Yedi: Sanat, Tasarım ve Bilim Dergisi, ISSN: 1307-9840, Sayı 16, s.99-109.
2. Ambrose, G. ve Harris, P. (2014). Grafik Tasarımda Tipografi. Grafik Tasarım Temelleri Dizisi: 05. Çev: Bengisu Bayrak. Birinci Baskı, Ağustos. Literatür Yayınları: 698. İstanbul.
3. Ambrose, G. ve Harris, P. (2017). Grafik Tasarımın Temelleri. Akademik Temeller Dizisi: 06. Çev: Mehmet Emir Uslu. İkinci Basım, Eylül. Literatür Yayınları: 651. İstanbul.
4. Artun, Ali ve Öge, Nursu. (2017). Çağdaş Sanat Nedir? Modernlik Sonrasında Sanat, Editörler: Ali Artun ve Nursu Öge, 3.Baskı, İletişim Yayınları, İstanbul.
5. Barrett, T. (2022). Sanat Üretimi Form ve Anlam. Çev: Ebru Berrin Alpay. Birinci Baskı, Nisan. Hayalperest Yayınevi. İstanbul.
6. Becer, E. (1997). İletişim ve Grafik Tasarım. Dost Kitabevi Yayınları. Birinci Baskı, Eylül. Ankara.
7. Çevik, Naile, Bingöl, Mehtap, Demirci Şenkal, Aybige. (2021). Bir Tasarım Nesnesi Olarak Kamusal Alanda Kaligrafik/Tipografik Düzenlemeler. Social Sciences Research Journal, 10 (3), s.678-695.
8. Çevik, Naile ve Bingöl, Mehtap. (2021). Kamusal Alan Bağlamında Çağdaş Sanat Söylemleri, İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi, Volume/Cilt: 7 No/Sayı: 1, s.147-161.
9. Çevik, Naile ve Kayahan, Zeliha. (2021). Çağdaş Sanatta “Su” Teması Üzerine Deneyimlenen Sergileme Pratikleri, Journal Of Social, Humanities and Administrative Sciences, 7(40), s. 1095-1106.
10. Döl, Attila; Bingöl, Mehtap ve Çevik, Naile. (2021). Çağdaş Sanatta Bir Görme/Düşünme Biçimi Olarak Kolajın Görsel Sanatlar Eğitiminde Kullanılması ve Deneysel Süreç, ATLAS Journal International Refereed Journal On Social Sciences, e-ISSN:2619-936X, Vol:7, Issue:37, s.1201-1214.
11. Durukan, Gül Saliha Nesli; Taştan, Renkçi Tuğba ve Kurt, Önel Emine. (2017). İstanbul’da Kamusal Alanda Sergilenmiş Enstalasyonlara İlişkin Envanter Çalışması (1990-2015), İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, Cilt: 6, Sayı: 8, s.38-72.
12. Elden, M. ve Özdem, Ö. O. (2015). Reklamda Görsel Tasarım Yaratıcılık ve Sanat. Say Yayınları, İletişim Dizisi. 1. Baskı, İstanbul.
13. Erim Usluca, Ö. (2019). “Sanatsal Bir İfade Aracı Olarak Tekstil”, İdil Dergisi, 8 (54): 263-273.
14. Heller, S. ve Vienne, V. (2016). Grafik Tasarımı Değiştiren 100 Fikir. Literatür Yayınları: 756. 100 Fikir Dizisi: 04. İstanbul.
15. Karaca Gülçin. (2015). Müzenin Kamusallığının Sanat Yoluyla Eleştirisi, Anadolu Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi, Cilt 5, Sayı 8, s. 62-74.
16. Kayahan, Zeliha ve Çevik, Naile. (2021). Bağlama Sorunsalı Üzerine Alternatif Bir Malzeme Olarak “İp”, International Academic Social Resources Journal, e-ISSN: 2636-7637, Vol:6, Issue:28; s.1237-1246.
17. Kedik, Ayşe Sibel. (2012). Kamusal Alan ve Türkiye’de Heykelin Kamuya Açık Alanlarda Var Olma Koşulları, Anadolu Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi, Cilt 3, Sayı 3, s.77-91.
18. Nottingham, Anitra ve Stout, Jeremy. (2021). Grafik Tasarım Süreci. Grafik Tasarım Temelleri Dizisi: 11. Çev: Bengisu Bayrak. Birinci Basım, Ekim. Literatür Yayınları: 870. İstanbul.

- 19.Parlakkalay, Hülya. (2020). Kamusal Alanda Sanat ve Sanat Eserleri, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 22, Sayı: 4, Aralık, s.1157-1172.
- 20.Pazarlıoğlu Bingöl, Mehtap ve Çevik, Naile. (2020), “Çağdaş Sanatta Bir İfade Unsuru Olarak Kolaj Üzerine Bireysel Söylemler”, Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 13(36): s.599-637.
- 21.Şahin, Serenay. (2010). Dijital Devrim İle Birlikte Sanatta Mekân, Beden, Algı Değişimi. (Yayımlanmamış Sanatta Yeterlik Tezi). Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, İstanbul.
- 22.Toy, Ertan ve Görgülü, Eren. (2018). Kamusal Alanda Sanat Uygulamalarına Bir Örnek: Mural İstanbul. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt 11, Sayı 56, Nisan, ISSN:1307-9581 <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.20185639080>. s. 1150-1160.
- 23.Twemlow, A. (2008). Grafik Tasarım Ne İçindir? Yapı-Endüstri Merkezi YEM Yayın-146. Birinci Baskı. Eylül. İstanbul.
- 24.Uz, Ayfer ve Uz, Nurbiye. (2018). Akla Hitap Eden Düşüncenin Sanatı: Kavramsal Sanata Genel Bir Bakış, Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, 5 (12), s. 655-662

İNTERNET KAYNAKÇASI

1. <https://www.behance.net/gallery/95488445/Morag-Myerscough-Magazine-Spread> Erişim 05.05.2022
2. <https://designmuseum.org/designers/morag-myerscough#> Erişim 05.05.2022
3. <https://www.iloveoffset.com/morag-myerscough/> Erişim 06.05.2022
4. <https://theaoi.com/wia/morag-myerscough-judge/> Erişim 06.05.2022
5. <https://www.saatchiart.com/morag-myerscough> Erişim 01.06.2022
6. <https://www.moragmyerscough.com/about> Erişim 01.06.2022
7. <https://www.creativeview.co.uk/creativeleaders50/leader/morag-myerscough/#> Erişim 01.06.2022
8. <https://designmcr.com/artists/morag-myerscough> Erişim 02.06.2022
9. <https://www.moragmyerscough.com/commissions/love-at-first-sight> Erişim 02.06.2022
- 10.<https://www.designboom.com/art/swing-it-by-morag-myerscough-luke-morgan-in-wakefield-uk-08-01-2014/> Erişim 05.06.2022
- 11.<https://samanthabryan.art/2021/04/26/studio-file-influences-6/> Erişim 05.06.2022
- 12.<https://www.studiomercado.com/post/yeni-normale-renkli-bir-bakis-acisi-a-new-now> Erişim 10.06.2022
- 13.<https://www.dezeen.com/2020/10/27/morag-myerscough-a-new-now-installation-paris-coronavirus/> Erişim 10.06.2022

GÖRSEL KAYNAKÇA

- Görsel 1. <https://hospitalitydesign.com/people/interviews/artist-morag-myerscough/> Erişim 01.06.2022
- Görsel 2,3,4,5. <https://www.moragmyerscough.com/commissions/love-at-first-sight> Erişim 06.06.2022
- Görsel 6,7,8,9. <https://www.designboom.com/art/swing-it-by-morag-myerscough-luke-morgan-in-wakefield-uk-08-01-2014/> Erişim 06.06.2022
- Görsel 10,11. Morag Myerscough, Super Hot adlı çalışması <https://samanthabryan.art/2021/04/26/studio-file-influences-6/> Erişim 06.06.2022
- Görsel 12,13,14,15. Morag Myerscough, A New Now adlı çalışması <https://www.we-heart.com/2020/10/28/morag-myerscough-a-new-now-paris/> Erişim 10.06.2022